

ПАТРИЈАРШИЈСКА БИБЛИОТЕКА

- Семинарски рад из Историје књиге, писма и библиотека -

ПАТРИЈАРШИЈСКА БИБЛИОТЕКА

Историјат Патријаршијске библиотеке

Патријаршијска библиотека је један од најупорнијих чувара памћења и културе српског народа - прави духовни наследник првих библиотека у Срба, чије је оснивање везано за рад Светог Саве, првог српског просветитеља.

Библиотека Српске патријаршије у Београду је најстарија српска библиотека која сведочи о континуитету и духовности свога народа, упркос великим искушењима и трагичним раздобљима. Од свог настанка она је под управом цркве, а њена историја и судбина одраз су и слика судбине и историје српског народа.

Велика сеоба Срба са Косова 1690. године је историјски догађај који је претходио настанку Патријаршијске библиотеке. Предводећи народ, који се пред турском одмаздом запутио на север, патријарх **Арсеније III Чарнојевић** је из богате библиотеке Пећке патријаршије понео и изванредан број богослужбених и других најнеопходнијих књига. Патријарх је умро 1706. год. у Сент-Андреји, а књиге из његове заоставштине пренео је у Сремске Карловце егзарх Василије. Мада је приликом пописа пронађено свега 14 књига, оне се сматрају почетним фондом данашње Патријаршијске библиотеке, коју су наследници на престолу Карловачке митрополије постепено увећавали додајући јој своје личне библиотеке. Почетком 18. века Срби су имали два духовна центра, од којих је за Србе под Турцима и даље била надлежна Пећка патријаршија (до укидања 1766. године), а за Србе у Аустрији митрополија у Сремским Карловцима. Стицајем историјских околности ова два центра су се кратко време стопила у једно, за време аустријске управе над Београдом од 1718-1739. године, али су углавном постојала паралелно све до ослобођења Србије од турске власти. Тако су се и две библиотеке понекад спајале, али углавном развијале у окриљу цркве у два црквена средишта, све до краја Првог светског рата.¹

После смрти патријарха Арсенија III Чарнојевића за његовог наследника у Аустрији је изабран **Исаија Ђаковић** 1708. године, док је београдски митрополит **Мојсије Петровић** (1713–1730), познат као веома предузимљив човек и велики љубитељ књиге и просвете, својом личном библиотеком при митрополији у Београду 1728. године² основао Архиепископско-митрополитску библиотеку, коју је савесно увећавао за време свог управљања црквом. Године 1726. он је постављен и за карловачког митрополита, па су на тај начин обе митрополије уједињене у Београдско-карловачку, а библиотечки фондови су се нашли на једном месту.

Схватајући значај културе и писмености за народ, митрополит се обратио за помоћ Петру Великом, који му је из Русије послао учитеља да међу Србима шири просвету, као и знатан број књига за библиотеку у Београду. Руски изасланик Малаеско је донео у Београд архијерејско одјејаније, сребрне црквене сасуде, епитрахиле и фелове за 12 цркава, за митрополију 12 месечних Минеја и још неке књиге.³ За школе је донео 70 словенских граматика, 10 празничних речника, 400 буквара и сл. После смрти Мојсија Петровића, 1731. године је пописана библиотека у Београду и тада је имала 96 наслова у 303 свеске на српском и руском језику, 31 наслов у 65 свезака на грчком и латинском језику и 28 наслова у 63 свеске на латинском и немачком језику. Све су књиге биле повезане у кожу, а једно јеванђеље је било оковано сребром на црвеној свили. Митрополита Мојсија Петровића, наследио је **Вићентије Јовановић** (1730-1737) који је наставио започету просветну мисију и довео више руских учитеља,

¹ Др Дурковић-Јакшић, Љубомир, Историја српских библиотека (1801-1850), Београд (Завод за издавање уџбеника Социјалистичке републике Србије) 1963, стр. 65-66

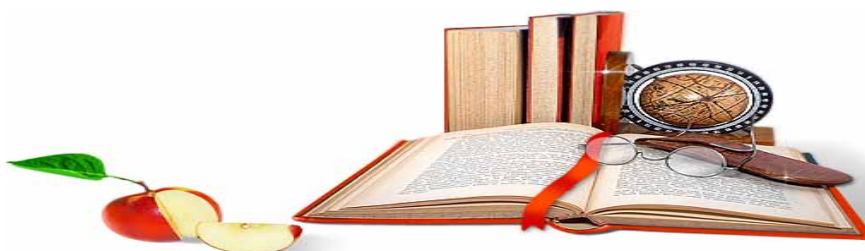
² Ракић, Предраг Р, Патријаршијска библиотека, Гласник, службени лист Српске православне цркве, година LXXV, бр. 1, Београд 1994, стр. 16-17

³ Др Дурковић-Јакшић, Љубомир, Најстарија библиотека у Београду, Гласник СПЦ, година LI, бр. 1, Београд 1970, стр. 19

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI**, **DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com